

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80.— za 1/2 strani K 40.— za 1/4 strani K 20.— za 1/8 strani K 10.— za 1/16 strani K 5.— za 1/32 strani K 2.50 za 1/64 strani K 1.— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 27. septembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Velikanski boji v Galiciji počivajo; naše armade so v jako ugodnem položaju. — Na Srbskem so zavzeli naši vojaki jako važne pozicije; odpor srbske armade je zlomljen. — Gigantska bitka med Nemci in Francozi se bliža svojemu koncu; Nemci zmagujejo na celi črti. — Nemški podmorski čolni so potopili že 20 angleških parnikov. — Nemški general Hindenburg prodira zmagovito proti Varšavi. —

Povsod zmagujemo!

V velikanskih bojih med avstro-ogrsko in rusko armado v Galiciji nastal je po zadnjih krvavih bitkah nekaj odmor. Naše armade zavzele so jako ugodne pozicije, iz katerih jih tudi velikanska ruska premoč ne more pregnati. Hrabrost, junaštvo naših vojakov je v kljub trajno slabemu vremenu nedosežena in ves svet se čudi nezasišanemu pogumu naših vojakov vseh narodnosti in ver. Prej ali slej bode zmaga naša. Rusi so imeli v prodiranju proti Lembergu velikanske izgube, kar priznavajo danes že sami. V Galiciji smemo torej z lahkim srcem pričakovati končno odločitev, ki bode pod vsakim pogojem za nas ugodna.

Na Srbskem, kjer imamo le razmeroma majhne vojaške sile, je naš položaj istotako ugoden. Zadnja poročila pravijo celo, da smo zavzeli najvažnejše visočine in pognali stem obupano srbsko armado nazaj v srce kraljemorilske dežele. Tudi tukaj so naši vojaki dokazali izredno hrabrost in so napravili ogromne množine vjetnikov. Sploh je Srbija danes tako rekoč uničena! Lakota, kolera, vojaški upori, gospodarsko osiromašenje so na dnevnom redu. Kraljemorilci so izigrali in noben vrag jih ne bode ščitil pred poginom.

Na Francoskem so se zbrale vse francoske in angleške armade v zadnjem velikem boju zoper zmagujočo nemško armado.

Vnela se je bitka, katere fronta meri okoli 200 kilometrov. Kakor vse kaže, prodirajo Nemci in v par dneh bodejo dosegli tako sijajno zmago, da bode ležala izdajalska Francija s svojim kramarskim angleškim prijateljem zdrobljena na tleh...

Istotako lepe uspehe dosegajo Nemci na morju, katerega se je smatralo vedno za last ogromnega angleškega brodogoja. Medtem ko je ponošno francosko brodogoj v Jadranskem morju delalo le nekatere smešne šale, so nemški pogumni podmorski čolni uničili tri velike angleške bojne parnike. Vse skupaj pogreznili so Nemci že nad 20 angleških parnikov. Ako se jim to hrabro delo še naprej posreči, potem bode kmalu tudi čez morje pot v angleško srce odprta. Gorje potem Angliji, ki je s svojo farizejsko hinavščino ves kulturni svet zatirala!

Isti strah, kakor ga imajo Angleži pred nevstrašno nemško mornarico, čutijo Rusi pred nemškim generalom Hindenburgom, ki je doslej več kot 150.000 Rusov uničil in ki prodira zmagovito proti Varšavi. Skupno z našimi vojaki zdrobil bode rusko premoč...

Tako zmagujemo torej povsod! Zaman so bile vse nasprotniške grožnje! Zaman dejstvo, da se pošilja proti nam celo divjake iz Afrike in Azije! Z nami je kultura, z nami je Bog...

Kdo Avstrijo premagal bo?

Na svetu sile ni!

Naj Satan sam sovraga vodi, — premaga ga junaška kri!

Zahod in vzhod in sever, jug, vse dviga svoje meče!

Ne bojte se, — že pada, že, sovražniku čez pleče!

In zmaga naša je vsikdar,

Boga se le bojimo —

Kot skala v morju v gorki krvi

kot zmagovalci mi stojimo!

* * *

O zmagovitem pohodu Danklove armade.

V krakovski „Nowi Reformi“ čitamo:

Sedaj, ko se je armada generala Dankla na dani ji ukaz vrnila v Galicijo, lahko spregovorimo o tem znamenitem pohodu, ki se da primerjati samo z znanim Ksenofontovim pohodom na morje. Med njima je samo ta razlika, da se je Grk Ksenofon o svojih strateških operacijah na široko razpisal, docim general Dankl molči in prepušča zgodovini, da po zaslugi oriše in oceni njegova dela. Eno pa je že sedaj čisto gotovo, da bodo vojne operacije generala Dankla tvorile najprejše barvano stran v svetovni zgodovini.

Pohod Danklove armade je trajal nekoliko manj kakor mesec dni.

Sredi meseca avgusta so prekoračili posamezni oddelki Danklove armade rusko mejo in

sicer na raznih točkah. Glavna kolona je prestopila mejo vzhodno od Borowa, kjer se reka Visla okrene proti severu. Čim je bila na ruski strani, se je takoj zapletla v boj. Čakali so tu nanjo kozaki, ki so jo takoj napadli. Drugi voji so prodirali dva, tri dni, ne da bi naleteli na sovražnika, dasi so požari v vsej okolici jasno pričali, da se sovražnik nahaja v bližini.

Do prvega boja je prišlo pri Zakliczowem. Tu so imeli Rusi sijajne pozicije in so bili popolnoma vkopani v tla. V teh okopih je čakal sovražnik na našo armado že od 18. avgusta. Naše čete so z nepopisno hrabrostjo navalile na te pozicije ter vrgle sovražnika iz okopov.

Pri tem pa je treba pripomniti, da je začetkoma teh bojev operirala samo pehota, ker zaradi peščenih tal ni bilo mogoče transportirati številne artilerije.

Naša infanterija je z napadi v kom prisilila sovražnika, da se je predal ali pa bil popolnoma uničen. — Uspeh te taktike je bil ta, da je armada generala Dankla po preteku prvega tedna, odkar je prekoračila mejo, v veliki bitki pri Krasniku, katere fronta je bila dolga 70 kilometrov, popolnoma razbila ruske čete ter vjela 4000 mož. Trije ruski kori so pretrpeli take izgube, da so bili za vsako nadaljnjo operacijo nesposobni.

Pod Krasnikom so imeli Rusi tako silne pozicije, da je bila na primer artilerija nameščena v betoniranih utrdbah. Kakor so vjeti vojski pripovedovali, so ruski častniki zatrjevali, da so prve ruske pozicije tako močne, da se lahko v njih drže tri tette. A vendar je sovražnik izgubil te pozicije že po 24urni bitki. Dasi je imel tudi močnejšo artilerijo.

Sovražna artilerija se je umikala z enih utrjenih pozicij na druge; vsako izmed teh pozicij je imela utrjeno že od preje.

Vkljub temu je naša armada že tri dni po bitki pri Krasniku izvajala na črti Niedzwica-Duża še znamenitejšo zmago. Ne da bi privoščila sovražniku le en hip oddiha, ga je podila pred sabo, nabirajoč na pohodu vjetnike, topove in vojni material.

Ruske čete so se brez prestanka umikale proti Lublinu. Tu so se ustavile k novemu odporu. Lublin je moderno utrjen, vrhu tega pa je tu sovražnik lahko dobival po železnici ojačenja iz Ivangoroda, ki je operacijska baza ruske armade. Silna ruska artilerija je Rusom olajševala obrambo.

Na terenu med Božehovem in Kepo je polnih 14 dni vztrajala naša pehota in se borila z nepopisnim junaštvom. In čisto gotovo je, da bi bile naše čete osvojile Lublin, ako bi ne dobile nepričakovano povelje, naj se združijo z ostalo našo armado.

Kaj pripoveduje vjet srbski pesnik.

Iz Budimpešte poročajo: Med vojnimi vjetniki timoške divizije, ki je sedaj nastanjena v taborišču v Kenyermezőju, se nahaja tudi srbski pesnik Velibar Urošević. Kot častnik se je udeležil vojne proti Avstro-Ogrski ter spoznal pri Mitrovici hrabrost naših čet. Kaker malo njegovih sodeželanov, si je na jasnem glede usodne tragedije svoje domovine. Globoko nacionalen, si vendar ne prikriva, da so slabi svetovalci pahili Srbijo v prepad. Urošević spada med najbolj žalostne prebivalce vjetniškega taborišča. Nekemu ogrskemu častniku, ki je spremljal transport vjetnikov, je vendar razkril položaj v Srbiji. Iz teh pripovedovanj srbskega narodnega pesnika in vnetega rodoljuba, posnamemo po budimpeštanskem poročilu, da je v srbski vojski prav mnogo častnikov, ki nikakor niso vneti za vojno. Te častnike pa terorizirajo drugi častniki, ki jih bo zgodovina morala označiti kot grobokope srbskega naroda. Drugi del častnikov stoji popolnoma pod ruskim vplivom, njih vodja je ruski polkovnik princ Arzen Karagjorgjevič, brat kralja Petra. Princ Arzen je v stalnem stiku s temi srbskimi častniki. Danes ve v Srbiji vsakdo, da je za Srbijo vse izgubljeno, da Srbi te vojne niso izzzvali, marveč, da je bila Srbija samo orodje v roki ruske politike. Ruski častniki, ki se mude v Srbiji, pripovedujejo sami, da so se močno vračunali v Avstro-

Ogrski, ker so računali z vstajo narodov na Ogrskem. Bili so mnjenja, da se bodo vrnili časi leta 1848. in da se bodo na Ogrskem pojavile posledice notranjih sporov.

Ruski hujskači, ki nas izročajo uničenju, izjavljajo sedaj, da nas zato ne morejo podpirati z vojski in živili, ker so sami v resni nevarnosti. Namesto da bi nas podpirali, Rusija srbski narod še vedno hujska, da naj z vpadi vznemirja Ogrsko. Posledica tega hujskanja je sedaj ta, da sem jaz s 5000 tovariši tu. Srce mi krvavi, če mislim na to, da je moj narod za vselej izgubljen. Ko je izbruhnila vojna, smo mogli v zavzetih pokrajinah novice le z orožjem odgnati v vojno. Oni vojski, ki so se bili udeležili balkanskih vojn, so občutili najbolj grozo pred vojno. S tako vojsko se ni mogoče bojevati. In pri tem divja v naši deželi najstrašnejša beda. Revščina presega vse, kar si more kdo misliti. Vojaki nimajo niti obleke, niti živeža. V celi deželi vlada anarhija.

Črnovojnikji v boju.

V uradnem listu hrvatske vlade „Narodnih Novinah“ pripoveduje neki častnik o junaštvu črnovojnikov to - le:

Naš polk je dobil nalogo, da na severnih visotinah zadržuje sovražnika, dokler ne prispe s severa in juga pomoč. Sredi toče sovražnih šrapnelov in krogelj, smo si izkopali globoke järke. Pet dni in pet noči so naši črnovojnikji ležali v dežju in hladu v teh peščenih jamah, ali so bili tudi v težkih trenutkih dobre volje in polni zaupanja. Šele, ko se je zmračilo, je bilo mogoče, spraviti nekoliko tople hrane in kruha v prve vrste, toda na spanje nismo mogli niti misliti. Z naše in sovražne strani se je streljalo, dokler se je videlo. Izgube v jarkih so bile dokaj velike. Rusi so na nas sipali toliko šrapnelov, da se je zdelo kakor da bi stali pred strojnimi puškami.

Končno je došla od brigadnega poveljstva zapoved, naj se izbere od vsakega batajlona oddelek, ki bo ponoči vznemirjal sovražne bojne vrste. Tu se je pokazalo junaštvo naših črnovojnikov. Naš poveljnik se je že navelik ždeti v zavarovanih pozicijah, zato se je pridružil izpadu nekega oddelka 2. batajlona. Kljub opominom, naj se čuva, je junaško prodiral naprej in hrabril svoje ljudi, dokler ga ni sovražna kroglja zadela sredi vratu. Brez vsake besede je padel mrtev na tla.

Poveljstvo je prevzel najstarejši častnik. V spremstvu svojega pobočnika je sodeloval pri izpadu 10. stotnije. Kakor da bi bila samo vežba proti namišljenemu sovražniku, tako so napredovali, ne oziraje se na sovražnikovo streljanje. Naskočili so vas, kjer se je vgnezdil sovražnik, jo zažgali ter napadli sovražnika z bajoneti. Naši nišo več streljali, okrenili so puške in s kopiti udarili na omražene Ruse. V tem trenutku so posegle v boj tudi strojne puške. Sedaj ni bilo mogoče več naših držati naprej. S kopiti so preganjali Ruse in razbili strojno puško na kosce. Zgodaj zjutraj se je naš oddelek vrnil na svoje pozicije. Od 220 mož jih je došlo 124 pod poveljstvom enega

častnika. Stotnik in vsi zapovedniki posamnih vojev so bili ranjeni. Pripeljali so sabo ruskega vjetnika. Ko so ga jeli izpraševati, je vjetnik ob bučnem smehu vrgel proč svoj plašč in stal je pred nami — naš črnovojnik. Udeležil se je spopada. Ko je videl, da je obkoljen od Rusov, se je vrgel na tla in se je delal kakor da bi bil mrtev. Načrt se mu je posrečil. Ko pa se je dvignil, ga je zagledalo deset Rusov. ki so ga jeli zasledovati. Naš črnovojnik se je hitro skril v neki jarek ter s prvim strelom strmoglavil na tla Rusa, ki se mu je približal. Ista usoda je zadela tudi drugega. Ostala osmerica je pobegnila. Naš stric je, ne bodi len, slekel prvemu padlemu Rusu plašč, ga oblekel in se ponoči prebil skozi sovražno bojno vrsto do naših pozicij. Ko sem ga pohvalil za njegovo junaštvo in spretnost in ga poslal, da se v kuhinji nekaj založi, sem opazil, da šepa. Na moje vprašanje mi je odgovoril, da ga je moralo nekaj vbosti. Ko sem ga bolje pogledal, sem videl, da mu je noga nad gležnjem prestreljena.

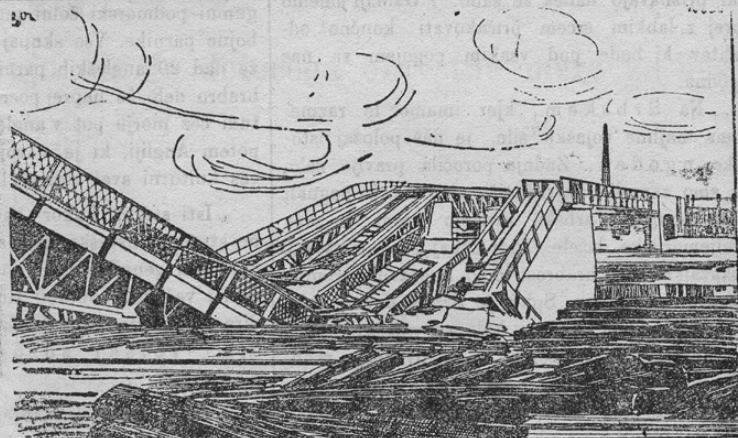
Cesar pri ranjencih.

Cesar je v soboto obiskal dunajske ranjence. O tem obisku se uradno poroča: Prvotno je bilo določeno, da se bo cesar eno uro mudil pri ranjencih. Cesar se je pripeljal 10 minut pred 1. uro v Augarten-palačo in je ostal tam še 25 minut, čez 2. uro 30 minut, tako da je trajal njegov obisk skoro eno uro dalje, kakor je bilo prvotno določeno. Najvišji dvornik starogrof Salm-Reifferscheidt je nadvojvodinji Mariji Jožefi javil, da se bliža cesarska kočija. Nadvojvodinja je na to šla cesarja počakat in pozdravit pred Franc Jožefov oddelek, kjer je en paviljon adaptiran za 20 ranjenih oficirjev. Cesar je šel najprej v dvorano, kjer sta bila prestolonaslednikova soproga nadvojvodinja Zita in nadvojvoda Maks. Cesar ju je pozdravil, na kar se je začel obisk bolnih in rekonvalescentnih oficirjev. Gredeč po paviljonu za oficirje, je cesar prijazno ogovoril vse oficirje ter jih vprašal, kake rane imajo, v katerih bitkah so bili in kako se zdaj počutijo. O stanju v tej bolnici so cesarja natančno poročali dvorni svetnik dr. Hochenegg in šefzdravnik nadvojvodskega lazareta dr. Forges ter njegovi asistenti. Ljubezni način, na kateri je najvišji vojni gospod pozdravil svoje bolne oficirje, je dal v specialnem slučaju nekemu stotniku, ki so mu morali odrezati desno roko, pogum, da je svojemu cesarju izrekel prepunično prošnjo. Storil je to z besedami: Prosim Vaše cesarsko Velikansko za milost, da bi smel tudi brez desne roke še dalje služiti v armadi. Vidno ginjen je cesar svojemu vrlému oficirju obljubil, da mu izpolni to željo. Ko se je cesar skoro pol ure mudil pri oficirjih, je šel v veliko dvorano, v kateri je bolnišnica za 102 vojakov. Cesar je ogovoril vsakega teh 102 vojakov in sicer vsakega v njegovem jeziku. Tako se je zgodilo, da je cesar govoril madžarski in češki, poljski in hrvaški, kar je njegove vojake navdalo z vidnim veseljem.

Za tri težko ranjene je cesar naročil svojemu generalnemu adjutantu, naj natančno izve

Razstreljeni most pri Namurju.

V sledečem prinašamo cenjenim čitateljem podobo velikanskega francoskega mosta čez reko Maas pri trdnjavi Namur. Ko so Francozi pred prodirajočo nemško armado pričeli bežati, razstrelili so ta velikanski most, da bi s tem preprečili zasledovanje nemških zmagovalcev. Seveda jim to ni mnogo pomagalo, kajti Nemci so zgradili nove pijonirske mostove. Škoda za francoze pa

Die gesprengte Brücke bei Namur.

je seveda ogromna.

za njih imena in rodbinske razmere. Ti trije vojaki bodo deležni posebnih milosti. Vsi vojaki so bili cesarjevega obiska silno veseli ter se z navdušenimi besedami izrekli o dobroti in milosti najvišjega vojnega gospoda. Cesar je odšel po poldrugournem bivanju v Augartenu; pred odhodom se je Nj. Veličanstvo zahvalilo nadvojvodinji Mariji Jožefi za veliko skrb, ki jo posveča bolnim vojakom. Prav posebno je cesar pohvalil, da je nadvojvodinja koj začetkom vojne ustanovila v svoji palači delavnico, v kateri se v velikem slogu izdeluje perilo za vojake. — Razen prostovoljnih moči je bilo mnogo pomožnih moči sprejetih za plačo; samo žene in dekleta, ki so izgubile vsled vojne popolnoma ali začasno svoje reditelje. Do sedaj je bilo izdelanih kakih 20.000 komadov perila. Cesar je obračal svojo pozornost od vsega začetka na to delo ter si dal ponovno poročati od nadvojvodinje. — Po prisrčni poslovitvi je zapustil cesar Augarten. Na cesti se je bila zbrala tisočglava množica, ki je prirejala cesarju navdušene ovacije. Na spodnjem delu Augartenstr. je stala šolska mladina, ki je cesarja navdušeno pozdravljala.

Naše napredovanje na Srbskem.

K. B. Dunaj, 28. septembra. Uradno se naznanja 23. septembra popoldne:

Na ruskem bojišču se v zadnjih dneh razven nekaj nebitvenih kanonad ni borilo. Naše armade so v kljub dolgotrajnemu slabemu vremenu v jako dobrem položaju.

Na Srbskem borijo se naše balkanske bojne moči z največjo hrabrostjo za uspeh. Jako važne pozicije so že v naši lasti. V teh bojih pridobili smo tudi topove.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

* * *

K. B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se poroča z dne 23. septembra zvečer:

Ravnokar došla poročila od balkanskega bojišča pustijo izpoznati, da so sdaj važne visočine zahodno od Krupanja (Zagonja-Biljeg-Urni vrh), za katere se je cele dneve dolgo strastno borilo, vse v naša lasti in da je tukaj zlomljen odpor Srbov.

Da se je v teh bojih večine naših balkanskih bojnih moči posrečilo posameznim srbskim in črnogorskim četam, vsilili v one pokrajine, kjer je zaostalo le malo žandarjev in neobhodno potrebna varstvena posadka, ne more pri značaju dežele nikogar presenetiti.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Krupanj je vas z 800 prebivalci v srbskem okraju Podrinje, vzhodne od Drine in leži okoli 20 kilometrov od bosanske meje.

Brezuspešno obstreljevanje v Adriji.

K. B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se razglša:

Francoska mornarica, ki je od brezuspešnega obstreljevanja Punta d'Ostro dne 1. tm. izven Adrije ostala, izvršila je zadnje dni zopet svoja „junaštva“. Prišla je dne 19. tm. ob 6. uri zjutraj pred Boche di Cattaro in streljala zopet eno uro dolgo v vhodne utrdbe iz najtežjih kanonov. Zadel je trikrat in ranila enega vojaka. Potem je odplula francoska mornarica, ki je štela skupaj 40 parnikov, proti Lissi, obstreljevala tam ob 10. uri semafor in svetilnik, ranila dva moža, napravila pa tudi le mimogrede malo škodo. Do 5. ure popoldne streljal je večidel francoske mornarice pri Lissi, potem pa je odplul proti južnem zahodu. Tudi na otoku Pelagosa so streljali na svetilnik in pokradli hrano vbogega čuvaja. Potem so Francozi zapustili Adrijo. (Rez, smešnejših ljudi ni, kakor so ti otročji Francozi. Vkljub temu, da imajo več parnikov nego Avstrija in Italija skupaj, ne

dosežejo prav nobenih uspehov, marveč se le po morju sprehajajo.

Avstrija niti ne misli na mirovna pogajanja.

Dunaj, 22. septembra. Časopisje nam so vražnega inozemstva razširja poročila, da misli Avstro Ogrska na mirovna pogajanja in da je že uvedla tazadnevne korake. Poročila so zlobno zlagana.

Boji na Francoskem.

(Novo poročilo.)

Berlin, 24. septembra. Generalštab poroča od 23. septembra zvečer:

Na desnem krilu nemške zahodne armade ob oni strani Oise stoji boj. Francozi so skušali brezuspešno Nemce obiti. Na vzhodu do Argonskega gozda se danes niso vršili nobeni večji boji. Vzhodno od Argon zavzeli so Nemci tekem dneva Vareunes. Napad traja nadalje.

Armadni deli, ki napadajo fôre južno od Verduna, zmagovali so proti nasprotnim napadom in napravili mnogo vjetnikov ter pridobili mašinske stroje, in kanone. Ogenj težke artiljerije proti celi vrsti fôrov bil je z vidnim uspehom zapričel.

Na francoskem Lotrinškem in na alzaški meji bile so francoske predstraže na nekaterih krajih nazaj vržene.

Resnična odločitev še ni nikjer padla. Iz Belgije in na vzhodu se ne more ničesar novega poročati.

Nemški uspehi na morju.

K. B. London, 22. septembra (5. uri 8 minut zvečer). Poroča se čez Rim: Reuterjev biro razglša sledečo vest:

Angleški vojni parniki (križarke) „Abonkir“, „Hogue“ in „Cressy“ bile so v Severnem morju od nemških podmorskih čolnov obstreljane in so se potopile. Križarko „Abonkir“ zadele so 4 torpedovke. Medtem ko sta ji križarki „Hogue“ in „Cressy“ pomagali, obstreljevalo se ju je istotako s torpedi. Znatni del moštva rešila sta neka križarka in neka torpedovka.

Kakor vse kaže, se torej tudi angleškemu bojnemu brodomu v kljub vsej njegovi premoči slabo godi. Kar ima Anglija več parnikov, to imajo Nemci več poguma in hrabrosti ter požrtvovalnosti. Zato so tudi na morju uspehi na nemški strani!

Nemška junaštva na morju.

K premaganju treh velikih bojnih parnikov

Anglije skozi en podmorski nemški čoln se še poroča iz uradnega nemškega vira:

Berlin, 23. sept. (Uradno.) Nemški podmorski čoln „U 9“ potopil je zjutraj dne 22. tm. okoli 20 morskih milj severo-zahodno od polotoka Hock van Holland tri angleške pancerske križarke „Abonkir“, „Hogue“ in „Cressy“. — Moštvo rešil je deloma neki holandski parnik „Titan“ in jih je spravil na varno kot vojne vjetnike. „Abonkir“ imel je 900 mož posadke, „Hogue“ 999 in „Cressy“ 832 mož. Uničeni angleški parniki bili so vsak urejen za 12.200 ton, čez 21 metrov širok in čez 134 metrov dolg. Oborožen je bil vsak z okoli 30 velikimi kanoni. Angleži so v tej vojni izgubili že najmanj 20 velikih parnikov. Njih morsk nadvlada bode potemtakem kmalu konec!

Bombni napad na ruski vojaški vlak. — 1150 Rusov ubitih in ranjenih.

Sofija, 22. septembra. „Utru“ se poroča iz Budimpešte, da je bil neki ruski vojaški vlak na varšavski progi napaden z bombo. Ubityh in ranjenih je bilo 150 ruskih častnikov in 1000 ruskih vojakov.

Turčija na razpotju.

Vse kaže, da nam je Turčija še najzvestejša prijateljica na Balkanu. Doslej je bila vedno še nevtralna; ali njene simpatije so bile vedno na strani Avstrije in Nemčije. Ko so prišla prva poročila o nemško-avstrijskih zmagah, bilo je na Turškem že velikansko navdušenje in veselje. Rusi so sicer poskušali z najpodlejšimi grožnjami Turke prestrašiti in na svojo stran spraviti; ali pomagalo jim ni nič. zdaj se govori, da hoče „tripelententa“ (to je zveza Anglije, Francije in Rusije) Turčiji celo ultimatum položiti. Ta grožnja danes istotako nima nobenega pomena, kajti Anglija in Francoska imata dovolj opraviti z Nemčijo, Rusija pa v kljub svoji velikanski premoči z nami. Turčija bode tak ultimatum tudi čisto gotovo odklonila. Ako bi ji potem naši sovražniki napovedali vojno, no, potem se bode Turčija ravno z nami vred borila. Rusko-francosko-angleška zahrbtnost in nasilnost mora biti premagana, da bode imel svet možnost ugodnega gospodarskega razvitka.

Boji z Japonci se prično.

Z Japonskega se poroča, da je brzojavljenje po kablju med Japonsko in Kitajsko prekinjeno, ker je kabel najbrže prerezala kaka nemška križarka. Japonci so pričeli Čingtau obstreljevati.

Pariz, 21. septembra, via Rim. (Kor. urad.) Agence Havas brzojavlja: Japonci se približujejo nemški trdnjavi Tsingtau.

Pariz, 21. septembra, via Rim. (Kor. ur.) Agence Havas piše: Neki nemški zračni letalec je metal na Japonce bombe. 30 jih je ubil, več ranil.

Lemberg (Lvov.)

Ko so avstro-ogrsko armade prvič v večdnevni borbi naspoti ruski premoči stale, šle so iz strateških vzrokov v kljub lepim svojim uspehom nazaj. Opustile so zaradi tega, da so prišle v ugodnejše in za boj pripravnije pozicije, tudi glavno gališko mesto Lvov ali Lemberg. Medtem se je zgodila tam tudi večja bitka, v kateri so imeli Rusi prav občutne izgube. Prej ali slej bode Lvov seveda zopet v naših rokah; kajti naši vojaki niso bili iz tega mesta pregnani, marveč so šli sami nazaj. Lemberg, katerega prinašamo danes v sliki, je glavno mesto Galicije in šteje okoli 160.000 prebivalcev ter ima v gospodarskem oziru kot središče

Ansicht von Lemberg

obrta in trgovine precejšni pomen. Rusi so seveda zapustitev Lemberga proglašali kot velikansko „zmago.“ Ali vsi naslednji boji so dokazali, da jim ta „zmaga“ ne bode nič pomagala.

Pariz, 21. septembra, via Rim. (Kor. ur.) Agence Havas poroča iz Pekingu: 2. tajnik nemškega poslanstva v Pekingu, Eisenbach, ki je stopil kot prostovoljec v nemško armado, je padel.

Tokio, 21. septembra. (Kor. urad.) Japonska vlada je ustavila izdajanje nemških časopisov „Herold“ in „Deutsche Japanpost.“ Izdajatelj Ostwald mora tekom enega tedna zapustiti Japonsko

Žena, ki je bila v šestih bojih.

Olumec, 19. septembra. Včeraj popoldne je dospela na nekem vlakcu z ranjenci neka žena, po imenu Ana Pelegrini, ki se je dne 25. julija letos v Griesu pri Bolcanu poročila s pismonošom Jožefom Pelegrini. Žena, ki je bila dovršila tečaj za bolniško strežnico, je pripovedovala uredniku lista „Mähr. Tagblatt“ to-le: 18. avgusta sem se odpeljala iz Inomosta z vlakom, s katerim se je vozil polk deželni strelcev, v čegar 6. stotniji služi moj mož. Po šestih dneh vožnje smo dospeli v Danajew. Potem smo korakali še kake trideset ure, ko smo bili že tudi zapleteni v boj. Dotlej sem bila lahko vedno pri stotniji mojega moža, ker imam kot pomožna strežnica legitimacijo za vse vojaške vlake. Sedaj, ko smo dospeli v ogenj, sta me skušala polkovni poveljnik podpolkovnik Spiegel in poročnik Kroh od 6. stotnije na vsak način pregovoriti, da bi ostala zadaj. Toda jaz sem trdovratno hotela ostati, kajti tako sem mogla najhitreje nuditi pomoč ranjencem. Izprva mi je bilo pač nekako tesno, ko sem slišala krogle žvižgati krog glave, kasneje se je tesnoba popolnoma razgubila ter sem se končno popolnoma navadila na ogenj. V tem boju sta bili 6. in 7. stotnija razpršeni in tako sem svojega moža izgubila izpred oči. Nato sem več ur blodila okrog in končno slučajno zadela na 11. poljsko bolnišnico. Z ranjenci sem se peljala dalje v smeri proti Lvovu. Na potu smo enkrat zašli med dva artiljerijska ognja in bili najljutjeje obstreljevani.

V Lvovu mi je slučaj naklonil, da sem zopet šla s 6. stotnijo in tudi moj mož je bil še živ in zdrav. Nato smo iz Lvova zopet odšli. Ščasoma so se vsi tako navadili na mojo navzočnost, da me nihče niti več opazil ni. Tri dni smo bili na maršu. To so bili strašni dnevi ter smo posebno trpeli vsled žeje. Vseposod smo našli ruske mrličje in ranjence, ker Rusi niti ne pokopujejo svojih mrtvecev, niti ne jemljejo s seboj ranjencev.

Mnogokrat sem obvezovala tudi ruske ranjence. Toda dolgo se nismo mogli nikjer muditi. Bili smo v boju pri Janowu in še v treh drugih. Krajevna imena sem pozabila, ker so tuja. Bila sem vedno 20—30 korakov za ognjeno črto, večinoma za 7. stotnijo ter sem se plazila k ranjencem in jih obvezovala. Če se je potem glasilo: „Daj!“ sem seveda vedno hitela z njimi. Tako smo prišli do Lublina. Tu je bil moj mož ranjen v ramo in ko so ga z drugimi ranjenci poslali nazaj, sem se transportu pridružila tudi jaz. Peljali smo se tesno stisnjeni v vozu za ranjence; bilo je 40 mož in stregla sem jim kakor je pač bilo mogoče. Ko moj mož toliko okrevaja, da bo za vožnjo, se odpeljeva zopet v Bolcan.

5. Pojdi sam po vodo za umivanje ali pa umij se pri studentu.

6. Okna in vrata zakleni ali jih pa dobro zaveži. Ključke, ki so zunaj, odstrani. Pripravi si posteljo tudi na drugem kraju nego ti jo je lastnik hiše pripravil.

7. Ob okna in vrata postavi trde predmete tako, da takoj pri poskušenem odpiranju zaropotajo (n. p. žlice v kozarcu itd.)

8. Prepričaj se, kje spi tvoja okolica. Zadržaj krožnik s pepelom, raztrosi pepel pred tvoja vrata in poglej pozneje enkrat, je-li ne vidiš na raztrošenem pepelu sledove nog; ako jih opaziš, potem bodi previden.

9. Bodi previden pri podarjenem tobaku, smodkah, pri vseh jedilih, bonbonih, šokoladi itd.

10. Drži tvoje orožje v spanju tako pri roki, da si vedno oborožen, da pa tega tisti ne opazi, pri katerem stanuješ.

Razno.

Cenjene naročnike prosimo nujno, da naj takoj zaostale naročninske zneske pošljejo, ker nam drugače pod nobenim pogojem ni mogoče, list naprej pošiljati. Naročnino je pri vsakem listu naprej plačati. List stane veliko denarja in mi moramo svoje obveznosti točno izvršiti. Prosimo torej še enkrat, da naj se nam takoj zaostalo naročnino vpošlje. Kdor bi tej prošnji ne ugodil, temu bi morali list vstaviti. Sicer pa prosimo tudi vse cenjene somišljenike in prijatelje, da naj „Štajerca“ razširjajo in z vsemi močmi zanj delujejo. Čim več naročnikov in odjemalcev nam bodejo pridobili, temvečji in boljši bode naš prepotrebni list. Vsi na delo za „Štajerca“!

Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzojavnim uradom. S tem je „Štajerca“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še najnovejše telegrame iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajerca“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptuj in okolici pa je to naravnost jako ugodna prilika. Kajti „Štajerca“ nabije v izloženem oknu svojega uredništva takoj vsako dobrozjavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrame. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cenjenim dopisnikom naznanjamo, da nam je z ozirom na stroge predpise sedanje cenzure popolnoma nemogoče, objavljati gotove polemične

članke in dopise. Cenjeni dopisniki naj imajo tedaj potrpljenje; saj ga moramo tudi mi imeti! Prišli bodejo časi, ko se bode smelo zopet prosteje govoriti. Zdaj pa velja tudi za liste izjemno stanje!

Občudovanja vreden nastop 3. armadnega kôra v bojih pri Lembergu. Komandant 3. kôra, general infanterije Colerus von Geldern naznanil je službeno vojaškemu komandantu v Gradcu generalmajorju von Mattanovich, da je 3. kôr med 26. avgustom in 31. avgustom v hudem boju stal, da je prestal tudi v drugi bitki pri Lembergu v napadalnem napredovanju težke boje, da pa je bil vedno nepremagljiv in najboljšega poguma in je tako svojo nalogo izvršil. Nastop vojaštva bil je občudovanja in najvišje hvale vreden. — To oficijelno naznanilo zapovedujočega generala je pač najbolj primerno, da odpravi mnogoštevilne, skoraj neverjetne govorice o stanju tega elitnega kôra. V bodoče se bode proti povzročiteljem in razširjevalcem neresničnih tendencijoznih poročil nastopalo z ono brezobzirno strogostjo, ki jo zapovedujejo vojni časi. —

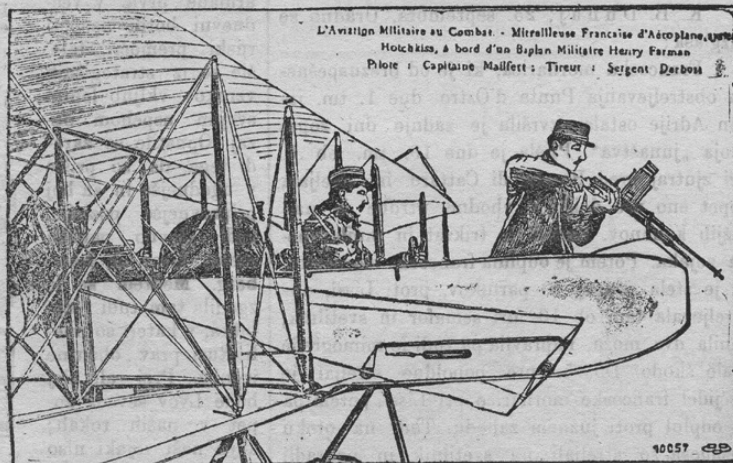
Mattanovich l. r., generalmajor.

Sin našega generalštabšefa padel. Od strani č. kr. korespondenčnega urada se nam pošilja sledečo žalostno vest: „V najglobokejši neizrecni bolesti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom vest o smrti našega iskreno ljubljene dragega sina, oziroma brata in vnuka Herberta Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. lajtnanta v 15. dragonskem regimentu, ki je dne 8. septembra tl. v bojih pri Rawa-Ruski v začetku svojega 24. življenjskega leta junaško smrt našel. Bil je v sredini svojih bratrh dragoncev na bojišču k večnemu miru pokopan. — Franz Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. general infanterije kot oče, Barbara Conrad von Hötendorf, vdova obersta, Etelka pl. Le Beau, vdova generala, kot stare matere, Kurt Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. oberlajtnant v 4. regimentu Tirolskih cesarskih lovcev, Erwin Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. oberlajtnant v 15. dragonskem regimentu, dodan generalnemu štabu, Egon Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. enoletni prostovoljec v 15. dragonskem regimentu kot bratje.“ — Iz tega poročila je razvidno, da je najprejšnji vojaški vodja naše junaške armade, ki ima še tri sinove v vojni, svojega prvega sina na bojišču izgubil. Čast mu!

Umrli ranjenec. „Pettauer Zeitung“ piše: V eni tukajšnih rezervnih bolnišnic umrl je te dni neki s prvim transportom ranjencev došli vojak. Pokojnik bil je rutenske narodnosti in grško-katoliške vere. Na potovanju dobil je vsled strelne rane zastrupljenje krvi.

Od franco-skih letal-nih strojev.

Prinašamo danes sliko, ki kaže neko francosko razglednico. Baje imajo francozi take letalne stroje s posebnimi kanoni, s katerimi hočejo iz zraka nemško armado in nemško prebivalstvo prestrašiti. Splošno se pa sodi, da Francozi s svojimi letalnimi stroji nimajo mnogo sreče. Kajti doslej niso imeli nobenih uspehov. Nemci pa so s svojimi „Zeppelin“ že vso francosko in angleško javnost v velikanski strah pripravili.

Eine neue französische Aeroplan Mitrailleuse.

Bolni napljinčih Sanaforij Aflenzen Hofacker (830) Štajersko, Prospekt.

10 vojnih zapovedi.

Spisal Karl Konrad Mack, München II.

1. Pazi vedno v sovražni deželi; ne zaupaj tudi najprijaznejši osebi.
2. Ne jej in ne pij ničesar, kar ni že preje zavzli tisti, pri katerem stanuješ.
3. Pazi dvojno na ženske v sovražni deželi.
4. Predno se vležeš spati, preiskaj spalnico jako natančno (tudi luknje v vratih itd.), preglej natančno tvoje ležišče (tudi glede spalnih in omamljivih sredstev v blazini n. pr. hmelj itd.) Preobrne in pretresi vse blazine itd. temeljito in previdno in pripravi si sam svojo posteljo.